

Geschiedenis van het sociaal en economisch recht (B001698)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0 **Studietijd 180 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)	Nederlands	Gent	hoorcollege
			werkcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Heirbaut, Dirk	RE21	Verantwoordelijk lesgever
----------------	------	---------------------------

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodssessie
Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting rechten)	6	A
Master of Laws in de rechten	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Geschiedenis, arbeidsrecht, sociale zekerheid, economisch recht, fiscaal recht.

Situering

Het bijbrengen van de historische achtergronden van de evolutie van het sociaal, het economisch en het fiscaal recht. Vanuit de historische achtergrond kan men beter ook het hedendaagse nut van bepaalde regels begrijpen en vandaar uit pleiten voor hun instandhouding/ afschaffing.

Inhoud

Deze cursus behandelt:

1. de geschiedenis van het arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht, met bijzondere aandacht voor het collectief arbeidsrecht, de arbeidsovereenkomst, de arbeidsgerechten en de diverse takken van de sociale zekerheid.
2. de geschiedenis van het economisch recht:
 - 2.a. extern recht: het Wetboek van Koophandel en het Wetboek van Economisch recht, en hun voorlopers in het middeleeuwse 'handelsrecht'.
 - 2.b. intern recht: vennootschappen en het faillissement, wisselbrieven, bank- en verzekeringswezen, markten en consumenten.
3. fiscaal recht (beknopt).

Begincompetenties

Van de student wordt een basiskennis verondersteld van de zeer grote lijnen van de rechtsgeschiedenis, het sociaal recht en het vennootschaps- en economisch recht, evenals het fiscaal recht.

Basiskennis van de sociale en economische geschiedenis is vereist: die wordt meegedeeld in het inleidend deel.

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van en inzicht hebben in de grote lijnen van de historische evolutie van het sociaal en economisch recht en de daarbij aansluitende hedendaagse discussies.
- 2 Uit de historische evolutie van het sociaal en economisch recht het hedendaags nut van bepaalde rechtsregels kritisch evalueren.
- 3 Inzicht hebben in en kritisch reflecteren over de wisselwerking tussen de maatschappij, economie en politiek enerzijds en het sociale en economische

recht anderzijds.

- 4 Bewustzijn van het sterk evolutieve en contextgebonden karakter van de rechtsregels in het sociale en economische recht.
- 5 Bewustzijn van de beperkingen van het recht bij het beïnvloeden van socio-economische evoluties.
- 6 Bewustzijn van het feit dat rechtsregels in het sociale en economische recht het resultaat zijn van een strijd tussen de diverse betrokken belangengroepen en geenszins een onveranderlijke universele waarheid weerspiegelen.
- 7 Rechtstakoverschrijdend en interdisciplinair verbanden leggen tussen evoluties in het sociale, economische en fiscale recht.
- 8 Werken met Nederlands- en anderstalige literatuur over geschiedenis, maatschappij en economie.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege: bevat drie delen:

- deel 1: via slides met audiocommentaar: ca. 6 uur: dit deel levert de historische achtergrond voor het juridische deel en de lesmethode is daaraan aangepast.
- deel 2: ex cathedra, eventueel met vragen met het oog op een beperkte discussie.

Doel van de delen 1 en 2: bijbrengen van basiskennis over de geschiedenis van het sociaal, economisch en fiscaal recht. Duiden van de historische context van het hedendaagse sociaal, economisch en fiscaal recht.

- deel 3: 1 à 2 gastcolleges door jonge onderzoekers, waarin zij recent onderzoek voorstellen met nadruk op de gebruikte methoden en bronnen.

Werkcolleges: tijdens de werkcolleges wordt uitgegaan van een DIY-approach, waarbij de studenten zelf presentaties moeten verzorgen op basis van voorafgaand onderzoek en/of literatuur.

Werkcollege 1:

voorstellen door een presentatie met begeleidende tekst van een lokale arbeidssituatie begin 20ste eeuw met aansluitend sporen van het industriële verleden in de behandelde gemeente. Voor het eerste is de bron de reportage door ArmVlaanderen van August Dewinne begin 20ste eeuw, voor het tweede: internet, eigen onderzoek in de gemeente, gesprekken met grootouders e.d.

Doel: bewustmaking van het concrete karakter van het recht in heden en verleden. Het gaat niet om abstracte werknemers of ondernemers, maar om (ooit) levende mensen wiens dagelijks leven zelfs door kleine verschillen in het recht sterk beïnvloed kan worden.

Werkcollege 2:

voorstellen door presentatie met begeleidende tekst van een boek over recente economische geschiedenis of de economie vandaag (gekozen uit een lijst van de lesgever of eigen voorstel door de student; voor inspiratie, zie bv. <https://fivebooks.com/category/economics/economic-history/>). De voorstelling dient kort de inhoud en het belang van het boek weer te geven. Kritiek op het boek wordt gegeven door een medestudent.

Doel: een eerste inleiding geven tot de literatuur en de kritiek erop om zo te stimuleren dat ook na het afstuderen de student verder over het thema kritisch zal lezen en aldus levenslang zal leren.

Werkcollege 3:

voorstellen door presentatie van het standpunt van een politieke partij over een bepaalde problematiek van sociaal, economisch en fiscaal recht. Ter voorbereiding dienen de studenten ter voorbereiding dienen de studenten 1 à 2 enkele kwaliteitskranten door te nemen via Mediargus.

Doel: zie werkcollege 2, maar nu toegepast op kranten.

Werkcollege 3: wordt geïntegreerd in het hoorcollege.

Werkcollege 1 en 2: afzonderlijke af te spreken data.

Gebruik AI bij de voorbereiding van de presentaties: gebruik AI voor taalkundige correctie van de begeleidende tekst hoeft niet uitdrukkelijk vermeld te worden.
Gebruik AI voor alle andere doeleinden dient uitdrukkelijk vermeld te worden.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Het sociaal, economisch en fiscaal recht in België Een beknopte geschiedenis
Richtprijs: € 18
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Auteur : Dirk Heirbaut
ISBN : 978-9-40145-483-4
Aantal pagina's : 172
Alternatief : Geen (enige handboek van zijn soort).
Oudst bruikbare editie : Geen , gezien de grote veranderingen sinds de vorige edities)
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig
Gebruik en levensduur na de opleiding : niet
Bijkomende info: Handboek is noodzakelijk gezien de examenvorm (open boek)

Referenties

Zie de bibliografie als bijlage bij het handboek.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Door de lesgever. Er is een mogelijkheid voor het individueel stellen van vragen aan de docent op diens spreekuur, voor of na de lessen en tijdens de pauzes.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Er zijn drie voorstellingen van kleine papers met omvang van 500 à 1000, 2000 à 4000 en 500 à 1000 woorden. Meer informatie daarover in de les.
Het schriftelijk examen is open boek. Het doel van het schriftelijk examen is het inzicht van de studenten in de materie te testen.

Eindscoreberekening

- 35% presentaties en 65% examen
- Studenten die niet aan alle evaluaties deelnemen zullen als niet geslaagd worden verklaard voor dit opleidingsonderdeel. Concreet betekent dit, dat wanneer de eindscore toch een cijfer van acht of meer op twintig zou zijn, de eindscore wordt teruggebracht tot het niet delibereerbaar cijfer van 7/20.

Faciliteiten voor werkstudenten

Zie de afzonderlijke nota werkstudenten op UFORA.